סיפורי מעשיות — מעשה ז; מזבוב ועכביש

סיפורי מעשיות משנים קדמוניות-מעשה ז - מזבוב ועכביש

- עָנָה וְאָמַר אֲסַפֵּר לָכֶם כָּל הַנִּסְיעָה שֶׁלִּי שֶׁהָיָה לִי מַעֲשֶׂה בְּמֶלֶךְ אֶחָד שֶׁהָיוּ עָלָיו כַּמָּה מִלְחָמוֹת כְּבֵדוֹת וְכָבַשׁ אוֹתָם, וְלָקַח שְׁבוּיִים הַרְבֵּה [בְּתוֹךְ דְּבָרָיו שֶׁהִתְחִיל לְסַפֵּר זאת הַמַּעֲשֶׂה עָנָה וְאָמַר בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן תֹּאמְרוּ שֶׁאֲסַפֵּר לָכֶם הַכֹּל וְתוּכְלוּ לְהָבִין] וְהָיָה הַמֶּלֶךְ עוֹשֶׂה סְעֻדָּה גְּדוֹלָה, בְּכָל שָׁנָה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁכָּבַשׁ הַמִּלְחָמָה וְהָיוּ שָׁם עַל הַסְּעֻדָּה גְּדוֹלָה כָּל הַשָּׂרֵי מְלוּכָה וְכָל הַשָּׂרִים כְּדֶרֶךְ הַמְּלָכִים וְהָיוּ עוֹשִׂין שָׁם עִנְיְנֵי צְחוֹק, [שֶׁקּוֹרִין קומדיות, הצגות] וְהָיוּ מְשַׂחֲקִים וְצוֹחֲקִים מִכָּל הָאֻמּוֹת, מֵהַיִּשְׁמָעֵאל וּמִכָּל הָאֻמּוֹת וְהָיוּ עוֹשִׂים וּמְעַקְּמִים בְּדֶרֶךְ שְׂחוֹק כְּדֶרֶךְ הַנִּמּוּס וְהַהַנְהָגָה שֶׁל כָּל אֻמָּה וּמִן הַסְּתָם מִיִּשְׂרָאֵל גַּם כֵּן הָיוּ עוֹשִׂין הַשְּׂחוֹק.

וְצִוָּה הַמֶּלֶךְ לְהָבִיא לוֹ הַסֵּפֶר שֶׁהָיָה כָּתוּב בּוֹ הַנִּמּוּסִים וְהַהַנְהָגָה שֶׁל כָּל אֻמָּה וְאֻמָּה וּבְכָל מָקוֹם שֶׁהָיָה פּוֹתֵחַ אֶת הַסֵּפֶר, הָיָה רוֹאֶה שֶׁכָּתוּב בּוֹ הַהַנְהָגָה וְהַנִּמּוּסִים שֶׁל הָאֻמָּה כְּדֶרֶךְ שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין בַּעֲלֵי הַשְּׂחוֹק מַמָּשׁ כִּי מִסְתָּמָא גַּם זֶה שֶׁעָשָׂה הַצְּחוֹק וְהַקומדיה רָאָה גַּם כֵּן אֶת הַסֵּפֶר הַנַּ"ל וּבְתוֹךְ שֶׁהָיָה הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל הַסֵּפֶר רָאָה שֶׁהָיָה עַכְבִּישׁ, שֶׁהָיָה מְרַחֵשׁ עַל צִדֵּי הַסֵּפֶר דְּהַיְנוּ עַל חֻדֵּי הַדַּפִּין וּמִצַּד הַשִּׂנִי הָיָה עוֹמֵד זְבוּב מִן הַסְּתָם לְהֵיכָן הוֹלֵךְ הָעַכְבִּישׁ ? אֶל הַזְּבוּב וּבְתוֹךְ שֶׁהָיָה הָעַכְבִּישׁ מְרַחֵשׁ וְהוֹלֵךְ אֶל הַזְּבוּב בָּא רוּחַ וְהֵרִים אֶת הַדַּף מִן הַסֵּפֶר וְלֹא הָיָה הָעַכְבִּישׁ יָכוֹל לֵילֵךְ אֶל הַזְּבוּב וְחָזְרָה לַאֲחוֹרֶיהָ וְעָשְׂתָה עַצְמָהּ בְּעָרְמָה כְּאִלּוּ הִיא חוֹזֶרֶת וְאֵינָהּ רוֹצָה עוֹד לֵילֵךְ אֶל הַזְּבוּב וְחָזַר הַדַּף לִמְקוֹמָהּ וְחָזְרָה הָעַכְבִּישׁ לֵילֵךְ אֶל הַזְּבוּב וַאֲזַי שׁוּב הֵרִים הַדַּף וְלֹא הִנִּיחָהּ [הַיְנוּ שֶׁהַדַּף חָזַר וְהֵרִים אֶת עַצְמוֹ, וְלֹא הִנִּיחַ אֶת הָעַכְבִּישׁ לֵילֵךְ אֶל הַזְּבוּב] וְחָזְרָה וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים אַחַר כָּךְ שׁוּב חָזְרָה הָעַכְבִּישׁ לֵילֵךְ אֶל הַזְּבוּב וְהָיְתָה מְרַחֶשֶׁת וְהוֹלֶכֶת עַד שֶׁכְּבָר חָטְפָה עַצְמָהּ בְּרֶגֶל אֶחָד עַל הַדַּף וְשׁוּב הֵרִים הַדַּף אֶת עַצְמוֹ וְהִיא כְּבָר הָיְתָה עַל הַדַּף קְצָת וַאֲזַי הִנִּיחַ הַדַּף אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי עַד שֶׁנִּשְׁאֲרָה הָעַכְבִּישׁ תַּחְתָּיו בֶּחָלָל בֵּין דַּף לְדַף וְהָיְתָה מְרַחֶשֶׁת שָׁם, וְנִשְׁאֲרָה מַטָּה מַטָּה עַד שֶׁלֹּא נִשְׁאַר מִמֶּנָּה כְּלוּם [וְהַזְּבוּב לֹא אֲסַפֵּר לָכֶם מַה שֶּׁהָיָה בָּהּ].

וְהַמֶּלֶךְ הָיָה רוֹאֶה כָּל זֶה וְהָיָה מַתְמִיהַּ עַצְמוֹ וְהֵבִין שֶׁאֵין זֶה דָּבָר רֵיק, רַק שֶׁמַּרְאִין לוֹ אֵיזֶה דָּבָר [וְכָל הַשָּׂרִים רָאוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ מִסְתַּכֵּל וּמַתְמִיהַּ עַל זֶה] וְהִתְחִיל לַחֲשֹׁב בָּזֶה, מַה זֶּה וְעַל מַה זֶּה וְנִתְנַמְנֵם עַל הַסֵּפֶר וְחָלַם לוֹ שֶׁהָיָה בְּיָדוֹ אֶבֶן טוֹב וְהָיָה מִסְתַּכֵּל בּוֹ וְהָיוּ יוֹצְאִין מִמֶּנּוּ גְּוִמּוֹת אֲנָשִׁים וְהִשְׁלִיךְ מִיָּדוֹ הָאֶבֶן טוֹב וְהַדֶּרֶךְ אֵצֶל הַמְּלָכִים שֶׁתּוֹלֶה עַל גַּבֵּיהֶם הַתמונת דיוקן שֶׁלּוֹ וְעַל גַּבֵּי הַתמונת דיוקן תּוֹלֶה הַכֶּתֶר וְהָיוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים, הַיּוֹצְאִין מִן הָאֶבֶן טוֹב לוֹקְחִין אֶת הַתמונת דיוקן וְחָתְכוּ אֶת רֹאשׁוֹ וְאַחַר כָּךְ לָקְחוּ אֶת הַכֶּתֶר וְהִשְׁלִיכוּ לְתוֹךְ הָרֶפֶשׁ [כָּל זֶה חָלַם לוֹ] וְהָיוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים רָצִים אֵלָיו לְהָרְגוֹ וְהֵרִים עַצְמוֹ דַּף מִן הַסֵּפֶר הַנַּ"ל, שֶׁהָיָה שׁוֹכֵב עָלָיו, וְהֵגֵן לְפָנָיו וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ מְאוּמָה וְהָלְכוּ מִמֶּנּוּ וְאַחַר כָּךְ חָזַר הַדַּף לִמְקוֹמוֹ וְשׁוּב הָיוּ רָצִים לְהָרְגוֹ וְחָזַר וְהֵרִים הַדַּף כַּנַּ"ל וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים וְהָיָה מִשְׁתּוֹקֵק מְאד לִרְאוֹת אֵיזֶה דַּף שֶׁמֵּגֵן עָלָיו מֵאֵיזֶה נִמּוּסִים שֶׁל אֵיזֶה אֻמָּה כָּתוּב עָלָיו וְהָיָה מִתְיָרֵא לְהִסְתַּכֵּל וְהִתְחִיל לִצְעֹק: חֲבָל, חֲבָל וְשָׁמְעוּ כָּל הַשָּׂרִים שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים שָׁם וְהָיוּ חֲפֵצִים לַהֲקִיצוֹ אַךְ אֵין זֶה נִמּוּס לְהָקִיץ אֶת הַמֶּלֶךְ וְהָיוּ מַכִּים סְבִיבוֹתָיו כְּדֵי לַהֲקִיצוֹ וְלֹא הָיָה שׁוֹמֵעַ.

בְּתוֹךְ כָּךְ בָּא אֵלָיו הַר גְּבוֹהַּ וְשָׁאַל אוֹתוֹ. מָה אַתָּה צוֹעֵק כָּל כָּךְ שֶׁזֶּה זְמַן רַב שֶׁאֲנִי יָשֵׁן, וְלֹא הֵקִיץ אוֹתִי כְּלוּם, שׁוּם דָּבָר וְאַתָּה הֲקִיצוֹתָ אוֹתִי ? אָמַר לוֹ: וְלֹא אֶצְעַק ? שֶׁהֵם קָמִים עָלַי לְהָרְגֵנִי, רַק שֶׁזֶּה הַדַּף מֵגֵן עָלַי הֵשִׁיב לוֹ הָהָר אִם זֶה הַדַּף מֵגֵן עָלֶיךָ, אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְיָרֵא מִשּׁוּם דָּבָר כִּי גַּם עָלַי קָמִים הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים, רַק זֶה הַדַּף מֵגֵן עָלַי בּוֹא וְאַרְאֲךָ וְהֶרְאָה לוֹ שֶׁסְּבִיב הָהָר עוֹמְדִים אֲלָפִים וְרִבְבוֹת שׁוֹנְאִים וְעוֹשִׂים סְעֻדּוֹת וּשְׂמֵחִים וּכְלֵי זֶמֶר מְזַמְּרִים וּמְרַקְּדִין וְהַשִּׂמְחָה הִיא שֶׁאֵיזֶה כַּת מֵהֶם חוֹשֵׁב אֶחָד וּבָא עַל אֵיזֶה חֶכְמָה אֵיךְ לַעֲלוֹת אֶל הָהָר וַאֲזַי עוֹשִׂים שִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּסְעֻדָּה וּמְזַמְּרִים וְכוּ' וְכֵן כָּל כַּת וְכַת מֵהֶם רַק שֶׁזֶּה הַדַּף שֶׁל אֵלּוּ הַנִּמּוּסִים שֶׁמֵּגֵן עָלֶיךָ, מֵגֵן עָלַי.

וּבְרֹאשׁ הָהָר הָיָה נֶסֶר, [שֶׁקּוֹרִין לוּח] וְהָיָה כָּתוּב שָׁם הַנִּמּוֹסִים שֶׁל הַדַּף הַמִּגֵּן עָלָיו מֵאֵיזֶה אָמָּה הוּא רַק מֵחֲמַת שֶׁהָהָר גָּבוֹהַּ אֵין יְכוֹלִים לִקְרוֹת אוֹתוֹ הַכְּתָב רַק לְמַטָּה הָיָה לוּח וְהָיָה כָּתוּב שָׁם, שֶׁמִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ כָּל הַשִּׁנּוּיִם יָכוֹל לַעֲלוֹת אֶל הָהָר וְנָתַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁגָדֵל עֵשֶׂב בַּמָּקוֹם שֶׁצְּרִיכִין לַעֲלוֹת אֶל הָהָר וּמִי שֶׁבָּא לְשָׁם הָיָה נוֹפְלִים לוֹ כָּל הַשִּׁנּוּיִם הֵן שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בְּרַגְלָיו, הֵן שֶׁהָיָה רוֹכֵב, הֵן שֶׁהָלַךְ בַּעֲגָלָה עִם בְּהֵמוֹת הָיָה נוֹפְלִים כָּל הַשִּׁנּוּיִם וְהָיוּ מֻנָּחִים שָׁם חֲמָרִים חֲמָרִים שֶׁל שִׁנּוּיִם כְּמוֹ הָרִים הָרִים.

אַחַר כָּךְ לָקְחוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַנַּ"ל וְחָזְרוּ וְהֶעֱמִידוּ יַחַד אֶת הַתמונת דיוקן כְּבָרִאשׁוֹנָה וְאֶת הַכֶּתֶר לָקְחוּ וְרָחֲצוּ אוֹתוֹ וְחָזְרוּ וּתְלָאוּם בִּמְקוֹמָם וְהַקִּיץ הַמֶּלֶךְ וְהִסְתַּכֵּל תֵּכֶף עַל הַדַּף שֶׁהֻגַּן עָלָיו מֵאֵיזֶה נִמּוֹס שֶׁל אֵיזֶה אָמָּה הוּא וְרָאָה שֶׁכָּתוּב בּוֹ הַנִּמּוֹס שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְהִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל [עַל הַדַּף] בְּדֶרֶךְ אֱמֶת וְהֵבִין הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ וְיִשֵּׁב עַצְמוֹ, שֶׁהוּא עַצְמוֹ בְּוַדַּאי יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל רַק מָה עוֹשִׂין לְהַחֲזִיר לְמוּטָב כְּלָם לַהֲבִיאָם לְהָאֱמֶת ? וְיִשֵּׁב עַצְמוֹ שֶׁיֵּלֵךְ וְיִסַּע לְבַקֵּשׁ חָכָם שֶׁיִּפְתֹּר לוֹ הַחֲלוֹם כַּהֲוָיָתוֹ וְלָקַח עִמּוֹ שְׁנֵי אֲנָשִׁים וְנָסַע לְהָעוֹלָם לֹא כְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ, רַק כְּאִישׁ פָּשׁוּט וְהָיָה נוֹסֵעַ מֵעִיר לְעִיר וּמִמְּדִינָה לִמְדִינָה וְשָׁאַל, אֵיךְ נִמְצָא חָכָם שֶׁיּוֹכַל לִפְתֹּר חֲלוֹם כַּהֲוָיָתוֹ וְהוֹדִיעוּ לוֹ שֶׁשָּׁם וְשָׁם נִמְצָא חָכָם כָּזֶה וְנָסַע לְשָׁם וּבָא אֶל הֶחָכָם, וְסִפֵּר לוֹ הָאֱמֶת, אֵיךְ שֶׁהוּא מֶלֶךְ וְכָבֵשׁ מִלְחָמוֹת וְכָל הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהָיָה כַּנַּ"ל וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לִפְתֹּר חֲלוֹמוֹ וְהֵשִׁיב לוֹ: אֲנִי בְּעַצְמִי אֵינִי יָכוֹל לִפְתֹּר רַק שֶׁיֵּשׁ זְמַן בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּאוֹתוֹ חֹדֶשׁ וַאֲזַי אֲנִי מְקַבֵּץ כָּל סַמְמָנֵי הַקְּטֹרֶת וְעוֹשֶׂה מֵהֶם מֶרְכָּב וּמְעַשְּׁנִין אֶת הָאָדָם בְּאֵלּוּ הַקְּטֹרֶת וְאוֹתוֹ הָאָדָם חוֹשֵׁב בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ מַה שֶּׁרוֹצֶה לִרְאוֹת וְלֵידַע וַאֲזַי יֵדַע הַכֹּל.

וְיִשֵּׁב הַמֶּלֶךְ עַצְמוֹ מֵאַחַר שֶׁכְּבָר כִּלָּה זְמַן רַב בִּשְׁבִיל זֶה שֶׁיְּמַתִּין עוֹד עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם וְאוֹתוֹ הַחֹדֶשׁ וַאֲזַי עָשָׂה לוֹ הֶחָכָם כֵּן כַּנַּ"ל, וְעִשֵּׁן אוֹתוֹ עִם הַקְּטֹרֶת כַּנַּ"ל וְהִתְחִיל לִרְאוֹת אֲפִלּוּ מַה שֶּׁהָיָה נַעֲשָׂה עִמּוֹ קֹדֶם הַלֵּדָה, בְּעֵת שֶׁהָיָה הַנְּשָׁמָה בָּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן וְרָאָה שֶׁהָיוּ מוֹלִיכִין הַנְּשָׁמָה שֶׁלּוֹ דֶּרֶךְ כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהָיוּ מַכְרִיזִין וְשׁוֹאֲלִין מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְלַמֵּד חוֹב עַל זאת הַנְּשָׁמָה יָבוֹא וְלֹא הָיָה נִמְצָא אֶחָד לְלַמֵּד חוֹב עָלֶיהָ בְּתוֹךְ כָּךְ בָּא אֶחָד וְרָץ וְצָעַק: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! שְׁמַע תְּפִלָּתִי אִם זֶה יָבוֹא לָעוֹלָם, מַה לִּי לַעֲשׂוֹת עוֹד, וְעַל מַה בְּרָאתַנִי ? וְזֶה הָיָה הַסָּמ"ך מֵ"ם [הַיְנוּ זֶה שֶׁצָּעַק כָּל זֶה הָיָה הַסָּמ"ך מ"ם בְּעַצְמוֹ] וְהֵשִׁיבוּ לוֹ: זאת הַנְּשָׁמָה צְרִיכָה לֵירֵד לָהָעוֹלָם בְּוַדַּאי וְאַתָּה חֲשֹׁב לְךָ עֵצָה וְהָלַךְ לוֹ.

וְהוֹלִיכוּ אֶת הַנְּשָׁמָה עוֹד דֶּרֶךְ עוֹלָמוֹת עַד שֶׁהֵבִיאוּ אוֹתָהּ לְהַבֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה כְּדֵי לְהַשְׁבִּיעַ אוֹתָהּ שֶׁתֵּרֵד לָהָעוֹלָם וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עֲדַיִן לֹא בָּא וְשָׁלְחוּ אַחֲרָיו שָׁלִיחַ וּבָא וְהֵבִיא עִמּוֹ זָקֵן אֶחָד, שֶׁהָיָה כָּפוּף כְּדֶרֶךְ הַזְּקֵנִים, שֶׁהָיָה מַכִּיר עִמּוֹ מִכְּבָר [הַיְנוּ שֶׁהַבַּעַל דָּבָר הָיָה לוֹ הֶכֵּרוּת עִם זֶה הַזָּקֵן הַכָּפוּף מִכְּבָר] וְשָׂחַק וְאָמַר: כְּבָר נָתַתִּי לִי עֵצָה רַשַּׁאי הוּא לֵילֵךְ לָהָעוֹלָם וְהִנִּיחוּ אֶת הַנְּשָׁמָה וְיָרְדָה לָהָעוֹלָם וְהָיָה רוֹאֶה כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף וְאֵיךְ נַעֲשָׂה מֶלֶךְ וְהַמִּלְחָמוֹת שֶׁהָיָה לוֹ וְכוּ'.

[וְלָקַח שִׁבּוּיִים וּבְתוֹכָם הָיָה יְפַת תֹּאַר, שֶׁהָיָה לָהּ כָּל מִינֵי חֵן שֶׁבָּעוֹלָם רַק שֶׁזֶּה הַחֵן לֹא הָיָה מֵעַצְמָהּ רַק שֶׁהָיָה תּוֹלֶה עָלֶיהָ אֶבֶן טוֹב, וְאוֹתוֹ הָאֶבֶן טוֹב הָיָה לוֹ כָּל מִינֵי חֵן וּמֵחֲמַת זֶה נִדְמֶה שֶׁיֵּשׁ לָהּ כָּל מִינֵי חֵן וְעַל אוֹתוֹ הָהָר אֵינָם יְכוֹלִים לָבוֹא, רַק חֲכָמִים וַעֲשִׁירִים וְכוּ'] [וְיוֹתֵר לֹא הִגִּיד].

וְיֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה מְאד בָּזֶה [מִן וְלָקַח שִׁבּוּיִים עַד הַסּוֹף לֹא נִכְתַּב כָּרָאוּי כְּמוֹ שֶׁסִּפֵּר].

מִזְמוֹר לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת ה' וְכוּ' ה' מָה רַבּוּ צָרָי, רַבִּים קָמִים עָלָי וְכוּ' וְאַתָּה ה' מָגֵן בַּעֲדִי, כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי קוֹלִי אֶל ה' אֶקְרָא, וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה הַר הַנַּ"ל.

אֲנִי שָׁכַבְתִּי וְאִישַׁנָּה כַּנַּ"ל הֱקִצוֹתִי וְכוּ' לֹא אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם וְכוּ' כִּי הִכִּיתָ אֶת כָּל אוֹיְבַי לֶחִי, שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ כִּי הָיוּ נוֹפְלִים לָהֶם הַשִּׁנּוּיִם כְּשֶׁרָצוּ לַעֲלוֹת אֶל הָהָר עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה.

עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן נִפְלָאוֹת אֵלּוּ: אִם בַּעַל נֶפֶשׁ אַתָּה, תִּשָּׂא בְּשָׂרְךָ בְּשִׁנֵּיךָ, וְנַפְשְׁךָ תָּשִׂים בְּכַפֶּךָ תַּעֲמֹד מַרְעִיד וּמִשְׁתּוֹמֵם, תִּסְמֹר שַׂעֲרוֹת רֹאשֶׁךָ וְתָשׁוּב תִּתְפַּלֵּא בַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הָעוֹמְדִים בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים